

Опубліковано: Боярко І. М. Оцінка інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання / І. М. Боярко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 7. – С. 90 -99.

Боярко І. М.

Boyarko I. M.

**ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ПРИВАБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ**

**ECONOMIC SUBJECTS'
INVESTMENT
ATTRACTIVENESS ESTIMATION**

Представлено методика, що дозволяє оцінити рівень інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання, забезпечити умови для оптимального використання наявного інвестиційного потенціалу.

The article presents the technique which allows to estimate the level of investment attractiveness of the economic subjects and to create the conditions for the optimal usage of the present investment potential.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, інвестиційний потенціал, інвестиційний ризик, комплексна оцінка.

Keywords: investment attractiveness, investment potential, investment risk, complex estimation.

Вступ. Головною передумовою забезпечення соціально-економічного розвитку в країні, підвищення конкурентоспроможності та поліпшення фінансового стану суб'єктів вітчизняної економіки, посилення їх конкурентної позиції на внутрішніх та зовнішніх ринках є активізація інвестиційної діяльності, заснована на пошуку привабливих напрямів та об'єктів ефективного вкладання наявних вільних ресурсів.

Аналіз стану дослідження проблеми. Теоретико-методологічні питання оцінки інвестиційної привабливості підприємств, знайшло відображення в багатьох працях відомих зарубіжних вчених-економістів, зокрема Ю. Блеха [3], Е. Бріггема [4], У. Гетце [3], У. Шарпа [16] та ін. Значний внесок в економічну теорію з проблем інвестиційної політики та управління інвестиціями належить видатним українським вченим І. Бланку [2], А. Пересаді [11], а також російським вченим В. Ковальову [6, 7], Р. Фатхутдінову [15], В. Шеремету [17] та ін.

Однак переважна більшість їх робіт присвячена аналізу окремих аспектів забезпечення активізації інвестиційної діяльності, мінімізації інвестиційних ризиків через використання оцінок інвестиційної привабливості об'єктів вкладання коштів. При цьому майже не приділено уваги вивченню системних особливостей інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання на мікрорівні (підприємств) як інтегрального утворення, не розроблено механізмів її ефективного використання і розвитку.

Критичний аналіз відомих методологічних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємств свідчить про наступне: 1) їх практична реалізація є ускладненою через високі вимоги щодо обсягів первинної інформаційної бази, на підготовку та обробку даних якої необхідні спеціальні додаткові дослідження, значні витрати часу та фінансів; 2) сучасна методологія оцінки інвестиційної привабливості не орієнтована на управління, а є лише інструментом фрагментарної статичної фіксації розміру та рівня використання фінансових ресурсів підприємства; 3) методи оцінки інвестиційної привабливості, як правило, не враховують ступінь залучення підприємства до процесу інвестиційного розвитку країни (регіону, галузі) та специфіку його діяльності (масштаб, територіальну і галузеву належність).

Постановка завдання. Метою даного дослідження є вдосконалення та подальша розробка проблемно-орієнтованих методичних підходів оцінювання інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання, які базуються на багатоаспектних моделях, що враховують специфіку діяльності підприємства

та ступень його залучення до реалізації стратегічних завдань соціально-економічного розвитку в країні, сучасних інноваційних та інвестиційних процесів. Запропонований в результаті досліджень підхід до оцінки інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання має задовольняти такі вимоги: врахування ступеня залучення підприємства до процесу інвестиційного розвитку в країні (регіоні, галузі); використання існуючої системи статистичної інформації про діяльність суб'єктів господарювання; проблемно-орієнтоване обґрунтування управлінських рішень.

Результати. Оцінка інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання – досить складне завдання, яке потребує комплексного проблемно-орієнтованого підходу щодо його вирішення, який повинен базуватися як на аналізі поточного фінансового стану підприємства, так і на виявленні перспектив його розвитку.

Проблемно-орієнтований підхід вимагає забезпечення обґрунтованого вибору елементів та процедур оцінювання відповідно до вирішуваної проблеми, а саме: сутнісні елементи, їх вагомості визначати в залежності від впливу на кінцеве вирішення конкретного завдання, що задається перед оцінюванням. Проблемно-орієнтований підхід до оцінки інвестиційного потенціалу суб'єктів господарювання надає можливість: співвідносити обсяг аналізу із можливостями виконавців і наявною базою даних; визначати „дефіцит” та критичні зони інвестиційної привабливості підприємства; оцінювати ефективність використання інвестиційного потенціалу суб'єктів господарювання за допомогою коефіцієнту рівня її використання; визначати шляхом зворотного зв'язку рекомендацій для покращання вихідного інвестиційного потенціалу та мінімізації інвестиційного ризику підприємства.

Аналіз теоретико-економічної сутності поняття „інвестиційна привабливість підприємств”, проведений на основі узагальнення наявних його трактувань (табл. 1), дозволяє виділити такі його основні змістовні елементи:

1) визначення інтегрального кількісного показника оцінки на підставі узагальнення сукупності кількісних та якісних характеристик, що дозволяє

встановити певну якісну оцінку доцільності вкладання інвестиційних ресурсів у розвиток об'єкту оцінювання;

2) врахування і узгодження цілей об'єкта та суб'єкта оцінки інвестиційної привабливості, тобто обов'язкова присутність подвійного ефекту – позитивних результатів як для суб'єкта інвестування (інвестора), так для об'єкта (реципієнта);

3) відображення впливів зовнішнього та внутрішнього середовища (тобто, відповідно, інвестиційного клімату та інвестиційного потенціалу) на формування оцінок інвестиційної привабливості.

Таблиця 1

Тлумачення сутності інвестиційної привабливості підприємства

Автор та джерело	Тлумачення
Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій // Офіційний вісник України від 16.04.1998 – 1998 р.– № 13 – стор. 211 [13]	...рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників
Агеенко А.А. Методологические подходы к оценке инвестиционной привлекательности отраслей экономики региона и отдельных хозяйствующих субъектов // Вопросы статистики. – 2003. – №6. – С. 48.[1]	...узагальноюча характеристика сукупності соціальних, економічних, організаційних, правових, політичних тощо передумов, що визначають доцільність інвестування в ту або іншу господарську систему
Пирог О.В. Науково-методичні засади оцінки і регулювання інвестиційної діяльності в промисловому секторі регіону. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидату економічних наук. – Дніпропетровськ, 2005. – 21 с.[12]	...загальна характеристика переваг і недоліків інвестування окремих напрямків та об'єктів із позиції конкретного інвестора
Коюда О. П. Інвестиційна привабливість підприємства в умовах трансформації економіки. Автореферат дисертації. – Харків, 2003. – 20с.[8]	...характеристики його (підприємства – від автора) фінансово-господарської та управлінської діяльності, перспектив розвитку й можливостей залучення інвестиційних ресурсів
Краснокутська Н. С. Методичні аспекти оцінки інвестиційної привабливості підприємств роздрібною торгівлі. Автореферат дисертації. – Харків, 2001. – 18с.[9]	...сукупність економіко–психологічних характеристик його (підприємства – від автора) діяльності, які задовольняють вимогам інвестора. Виходячи з системного підходу до розуміння підприємства, основними складовими інвестиційної привабливості підприємств є фінансова, що характеризує фінансовий стан підприємства; асортиментна, яка відбиває наявність конкурентної переваги об'єкта інвестицій за рахунок розробленої асортиментної політики; кадрова, що характеризує якість управління підприємством – об'єктом інвестицій, та територіальна, яка оцінює привабливість місцезнаходження підприємства

Строкович Г.В. Вибір стратегії інвестування підприємств. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. – Харків, 1999. – 20 с.[14]	з позиції системного аналізу – комплекс чинників і характеристик, які впливають на стан об'єкта господарювання, з позицій економіко-математичних методів – сукупність показників, що характеризують ефективність роботи підприємства
---	--

Виходячи з цього можна сформулювати таке визначення: інвестиційна привабливість підприємства – це справедлива кількісна та якісна інтегральна характеристика внутрішніх та зовнішніх можливостей об'єкта потенційного інвестування залучати та використовувати інвестиційні ресурси для свого розвитку і забезпечувати максимізацію економічного ефекту суб'єктам інвестування при мінімальному інвестиційному ризику.

Досліджуючи інвестиційну привабливість суб'єктів господарювання, на нашу думку, доцільно розглядати її з позиції забезпечення можливості реалізації інвестиційного потенціалу підприємства. Інвестиційна привабливість та інвестиційний потенціал є своєрідними формами взаємодії інвестиційного інтересу та інвестиційної потреби. Якщо врахувати, що інвестиційні потреби та інвестиційний інтерес знаходяться між собою у певному протиріччі (бажання отримати істотні доходи при мінімумі вкладень), то саме взаємодія між інвестиційною привабливістю та інвестиційним потенціалом розкриває внутрішній механізм здійснення інвестиційної діяльності як рушійної сили розвитку виробництва. При цьому інвестиційна привабливість виступає загальною характеристикою переваг і недоліків інвестування окремих напрямків та об'єктів із позиції конкретного інвестора.

Основні структурні елементи інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання і їх взаємозв'язок представлені в схематичній формі на рис. 1, який пояснює логіку аналітичних підходів, використаних в даній розробці методики оцінки інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання.

На рис. 1 інвестиційна активність суб'єкта господарювання, що являє собою інтенсивність залучення довгострокових інвестицій в капітал підприємства, представлена як функція його інвестиційної привабливості.

В свою чергу, інвестиційна привабливість суб'єкту господарювання

являє собою якісну оцінку рівня потенційної можливості підприємства залучати і ефективно використовувати необхідний для забезпечення стабільних темпів свого економічного розвитку обсяг інвестиційних ресурсів, виходячи із властивого йому інвестиційного потенціалу і рівня некомерційних інвестиційних ризиків.

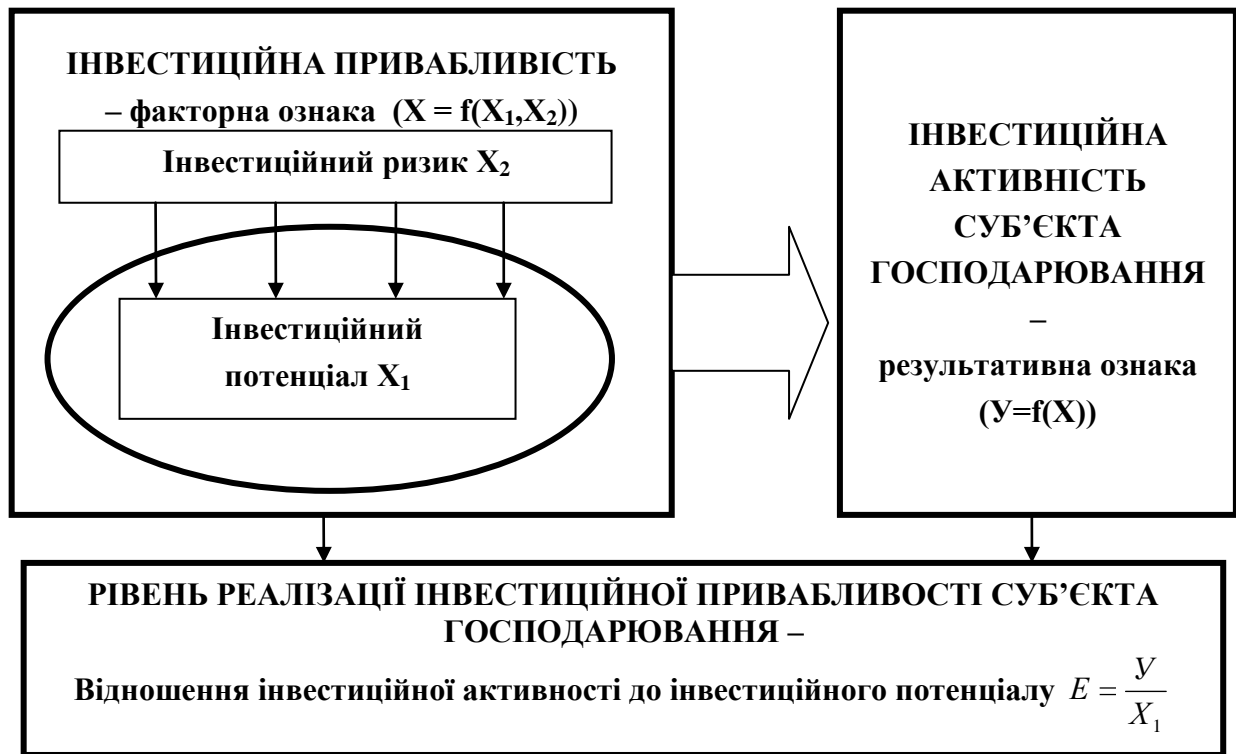

Рис. 1. Механізм формування та реалізації інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання

Обираючи систему показників для здійснення оцінок інвестиційної привабливості підприємства, слід враховувати різне змістовне наповнення цього поняття для потенційного кредитного інвестора і потенційного інституціонального інвестора, обумовлене специфікою реалізації кредитної та інвестиційної форм фінансування. Для банку в процесі розгляду питання про можливість довгострокового кредитування потенційного позичальника основним пріоритетом у розгляді його інвестиційної привабливості є перспективна та поточна платоспроможність, тому що він зацікавлений у своєчасній виплаті основної суми боргу та виплаті відсотків і не приймає участі

у розподілі прибутку від реалізації проекту. Для інституційного інвестора головним є ведення ефективної господарської діяльності підприємства, а, отже, перевага в формуванні інформаційної бази оцінки інвестиційної привабливості належить показникам рентабельності та оборотності.

Крім того, конкретний перелік показників, що формуються комплексну оцінку інвестиційної привабливості, може різнитися залежно від цілей інвестування: 1) отримання доходів від фінансово-господарської діяльності підприємства (в такому випадку повинні бути передбачені коефіцієнти, що характеризують рентабельність об'єкту інвестування, а також його надійність); 2) отримання доходу в результаті придбання підприємства і наступного його продажу в якості діючого бізнесу або в якості цілісного майнового комплексу (в даному випадку можуть бути передбачені показники, що характеризують стан матеріальних і нематеріальних активів, їх ринкову вартість, частку ринку, що займає підприємство та інші); 3) інші цілі, які, наприклад, можуть представляти собою вертикальну або горизонтальну інтеграцію існуючого бізнесу інвестору (в даному випадку аналітик буде розглядати цілий комплекс показників, що характеризують внутрішнє і зовнішнє середовище підприємства).

Для переведення первинних показників у відносні величини слід порівняти їх з базовими. В якості останніх (бази для порівняння) в залежності від цілей аналізу можуть бути обрані середні галузеві показники, нормативні показники, передбачені регіональною або загальнодержавною програмами, показники даного підприємства за минулі періоди часу. В процесі порівняння надається якісна оцінка співвідношення фактичного і базового параметрів з врахуванням характеру впливу зміни показника, що оцінюється, на фінансовий стан суб'єкта господарювання: критичний, гірше за базовий, на рівні базового, кращий за базовий, істотно кращий за базовий.

Для бальної оцінки отриманих якісних характеристик можна скористатися шкалою Харрінгтона [5], яка є результатом обробки великої кількості статистичних даних і вважається універсальною (табл. 2).

Числова шкала Харрінгтона

Оцінка	Числове значення, одн.
Дуже висока	0,8 – 1,0
Висока	0,64 – 0,8
Середня (на рівні базового)	0,37 – 0,64
Низька	0,2 – 0,37
Дуже низька	0,0 – 0,2

Для забезпечення репрезентативності оцінки інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання кожний показник та кожна з груп показників має коефіцієнти вагомості. Для визначення вагомості параметрів рекомендується використовувати метод експертної оцінки шляхом попарного порівняння показників [5, С. 28].

Сподівану величину кожного окремого показника (параметра), що враховується в оцінках інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику, можна розрахувати за формулою:

$$I_i = B_i \times P_i, \quad (1)$$

де I_i – сподівана величина дії i -ого диференційного (первинного) показника;

B_i – бальна оцінка i -го диференційного (первинного) показника;

P_i – показник вагомості i -го диференційного (первинного) показника.

Сподівану величину узагальненого показника оцінки групи показників (I_{gp}) у складі оцінок складових інвестиційної привабливості запропоновано розрахувати за формулою:

$$I_{gp} = \sum_{i=1}^n I_{ij} \times P_{ij}, \quad (2)$$

де I_{ij} - сподівана величина i -ого показника j -ої групи;

P_{ij} - показник вагомості i -ого показника j -ої групи.

Сподівану величину узагальненого показника оцінки інвестиційного потенціалу (IP) та інвестиційного ризику (IR) пропонується визначати за формулою аналогічною попередній із застосуванням сподіваних величин і коефіцієнтів вагомості за групами показників, що формують узагальнену

оцінку.

Розрахунок інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємства здійснюється на основі розрахунку двох величин – сподіваної та середньої геометричної, щоб нівелювати негативні наслідки обмеження кола оціночних первинних показників в методиці.

Сподівана величина інвестиційної привабливості підприємства може бути розрахована за формулою:

$$III = IP \times P_{IP} + IP'' \times P_{IP'}, \quad (3)$$

де P_{IP} , $P_{IP'}$ – відповідно коефіцієнти вагомості інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику для формування інвестиційної привабливості; IP'' – стандартизована сподівана оцінка інвестиційного ризику (або сподівана оцінка рівня інвестиційної безпеки підприємства).

Інтегральний показник інвестиційної привабливості на "критичних інтервалах" (або інтервалах "активної дії несприятливих умов") пропонується розраховувати за формулою:

$$III_{кр} = \sqrt{III \times P_{III} \times IP'' \times P_{IP'}}. \quad (4)$$

Для забезпечення єдиної спрямованості дії факторів, оцінка інвестиційного ризику у формулах 3 та 4 приводяться у стандартизованому вигляді, тобто трансформується в сподівану оцінку рівня інвестиційної безпеки підприємства за формулою:

$$IP'' = 1 - IP, \quad (5)$$

де IP – сподівана оцінка інвестиційного ризику.

Слід мати на увазі, що кінцевою метою оцінювання інвестиційної привабливості має бути інтегральна оцінка, виражена деяким числом, наприклад, r на числовій шкалі R , де є число r^+ , що характеризує найкращий стан досліджуваного об'єкта, і число r^- , яке характеризує найгірший стан. Таким чином, будь-який стан досліджуваного об'єкта можна представити числовим значенням r на інтервалі $(r^-; r^+)$.

У залежності від закону розподілу на деяких інтервалах переважає сподівана величина, що відповідає фактичній оцінці інвестиційної

привабливості підприємства в нормальних умовах функціонування (без різких коливань покладених в основу оцінки показників та відносної постійності не врахованих в моделі оцінки умов та параметрів), але на інших інтервалах при порушенні означених вище умов інтегральна величина інвестиційної привабливості спадатиме до рівня, що вимірюється середньою геометричною. В цьому зв'язку, враховуючи закон розподілу величин, інвестиційна привабливість кожного окремого підприємства отримує не дискретну, а діапазонну оцінку – в межах середньої геометричної та сподіваної величин інтегральної оцінки, що дозволяє враховувати можливі зміни інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання в процесі прийняття управлінських рішень.

Нами пропонується наступна шкала якісної оцінки складових та інвестиційної привабливості суб'єкту господарювання в цілому, що містить в собі ряд реперних точок, які визначають рівень критичності стану досліджуваного об'єкта (табл. 3).

Таблиця 3

Шкала якісної оцінки інвестиційної привабливості суб'єкту господарювання

Рівень	Сподівана оцінка
Критичний	0,0 – 0,2
Низький	0,2 – 0,5
Середній	0,5 – 0,8
Високий	0,8 – 1,0

В таблиці 4 наведено результати оцінки інвестиційної привабливості одного з машинобудівних підприємств Сумської області. Узагальнюючи результати оцінки для даного підприємства за фактичними показниками трьох років діяльності, можна стверджувати, що воно в цілому має низьку інвестиційну привабливість, оскільки інтегральні показники дозволяють сформулювати наступний діапазон її змінюваності – від 0,2 до 0,49.

Для наочного відображення інвестиційної привабливості підприємства пропонується побудувати матрицю інвестиційної привабливості підприємства (рис. 2), що відбиває співвідношення сподіваних оцінок його інвестиційного

потенціалу та інвестиційного ризику та надає можливість прогнозувати подальші напрями посилення та розвитку інвестиційної привабливості в залежності від характеру інвестиційної активності підприємства.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства машинобудівної галузі, одн.

Показник	Фактичні данні*			Базове значення (середні за галуззю)**	Бальна порівняльна оцінка показника			Коефіцієнти вагомості	Сподівані величини		
	2005 рік	2006 рік	2007 рік		2005 рік	2006 рік	2007 рік		2005 рік	2006 рік	2007 рік
Інвестиційний потенціал								0,6	0,21	0,19	0,18
1. Показники рентабельності								0,4	0,00	0,00	0,00
1.1. Рентабельність активів	(21,003)***	(14,176)	(18,266)	0,15	0,0	0,0	0,0	0,25	0,00	0,00	0,00
1.2. Рентабельність власного капіталу	(34,939)	(28,793)	(47,515)	0,22	0,0	0,0	0,0	0,25	0,00	0,00	0,00
1.3. Рентабельність реалізації	(15,663)	(11,547)	(16,424)	0,18	0,0	0,0	0,0	0,25	0,00	0,00	0,00
1.4. Рентабельність власного оборотного капіталу	(74,101)	(34,276)	(36,355)	0,10	0,0	0,0	0,0	0,25	0,00	0,00	0,00
2. Показники ділової активності								0,3	0,20	0,19	0,18
2.1. Фондовіддача	0,62	0,46	0,62	0,58	0,64	0,30	0,64	0,2	0,13	0,06	0,13
2.2. Оборотність оборотних засобів	11,6	13,1	9,9	8,5	0,68	0,70	0,64	0,2	0,14	0,14	0,13
2.3. Оборотність дебіторської заборгованості	25,0	29,8	19,7	22,0	0,66	0,70	0,35	0,2	0,13	0,14	0,07
2.4. Оборотність запасів	23,8	30,5	24,7	24,0	0,64	0,71	0,64	0,2	0,13	0,14	0,13
2.5. Фінансовий цикл, дн.	(87,7)	(98,0)	(113,4)	(10,2)	0,7	0,75	0,8	0,2	0,14	0,15	0,16
3. Показники структури капіталу								0,3	0,14	0,12	0,11
3.1. Коефіцієнт автономії	0,527	0,455	0,307	0,53	0,64	0,58	0,5	0,25	0,16	0,15	0,13
3.2. Коефіцієнт маневреності	(0,760)	(0,951)	(1,902)	0,05	0,0	0,0	0,0	0,25	0,00	0,00	0,00
3.3. Коефіцієнт майна виробничого призначення	0,907	0,932	0,932	0,8	0,65	0,66	0,66	0,25	0,16	0,17	0,17
3.4. Коефіцієнт інвестування	0,602	0,516	0,345	0,62	0,64	0,4	0,36	0,25	0,16	0,10	0,09
Інвестиційний ризик								0,4	0,08	0,10	0,06
1. Коефіцієнт фінансового ризику	0,897	1,197	2,252	1,2	0,7	0,64	0,4	0,2	0,14	0,13	0,08
2. Коефіцієнт співвідношення мобільних та іммобілізованих коштів	0,078	0,133	0,121	0,2	0,2	0,37	0,34	0,2	0,04	0,07	0,07
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,026	0,024	0,013	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2	0,02	0,02	0,00
4. Коефіцієнт поточної ліквідності	0,152	0,216	0,156	0,8	0,0	0,1	0,0	0,2	0,00	0,02	0,00
5. Коефіцієнт Бівера	(0,309)	(0,129)	(0,167)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,00	0,00	0,00
Інвестиційна безпека								0,4	0,92	0,90	0,94
Сподівана величина інтегральної оцінки інвестиційної привабливості									0,49	0,47	0,48
Інтегральний показник інвестиційної привабливості на "критичних інтервалах"									0,21	0,20	0,20

* розраховано на підставі даних фінансової звітності підприємства

** розраховано на підставі даних Державного комітету статистики України, розміщених на <http://www.ukr.stat.gov.ua>

*** в дужках наведено показники з від'ємними значеннями

По горизонталі відображено зважений рівень інвестиційної безпеки підприємства (IP), а по вертикалі — зважений рівень інвестиційного потенціалу (IP'). Враховуючи можливі варіанти їх співвідношення, інвестиційну привабливість суб'єкта господарювання можна диференціювати за такими зонами розподілу: зона I — низькі рівні інвестиційного потенціалу та інвестиційної безпеки; зона II — високий рівень інвестиційного потенціалу за низького рівня інвестиційної безпеки; зона III — високі рівні інвестиційного потенціалу та інвестиційної безпеки; зона IV — високий рівень інвестиційної безпеки при низькому рівні інвестиційного потенціалу.

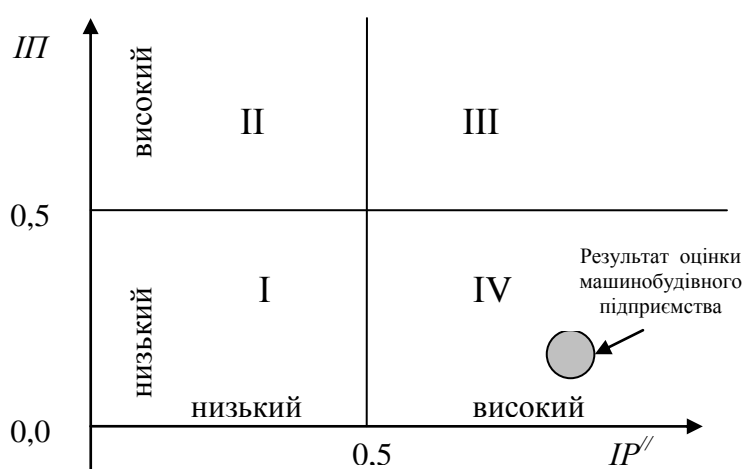

Рис. 2. Матриця інвестиційної привабливості підприємства

Активне інвестування доцільним є для підприємств, які за підсумками оцінювання потрапили до зон II так III, що характеризуються високим рівнем інвестиційного потенціалу. При цьому серед двох підприємств з однаковим рівнем інвестиційного потенціалу, більш доходними, але й більш ризикованими, як правило, будуть інвестиції в те підприємство, що має порівняно низький рівень інвестиційної безпеки.

За результатами розрахунків взяті нами для прикладу машинобудівне підприємство має сподівану величину оцінки інвестиційного потенціалу близько 0,2, а інвестиційного ризику – від 0,06 до 0,1 (для інвестиційної безпеки відповідно близько 0,9), що вказує на його приналежність до IV зони матриці інвестиційної привабливості. Інвестувати кошти в таке підприємство

недоцільно.

В процесі прийняття управлінських рішень на основі використання наведеної методики інвестор має можливість оптимізувати свій інвестиційний портфель задаючи граничний прийнятний рівень інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику.

Висновки. Таким чином, оцінка інвестиційної привабливості підприємства є необхідною передумовою для вибору подальшої фінансової стратегії його розвитку, обґрунтування доцільності здійснення капітальних вкладень. Раціональні управлінські рішення при цьому мають спрямовуватись на підвищення якості інвестиційного потенціалу підприємства шляхом узгодженого покращання пропорцій між його компонентами, динамічного та гнучкого розвитку внутрішньої структури та посилення проблемної орієнтації у відповідності з системою стратегічних цілей розвитку. Запропонована методика оцінки дозволяє звести в єдину систему виміру і оцінити різномірні кількісні та якісні параметри, що характеризують складові інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання, отримати об'єктивну картину стану та ефективності використання наявного інвестиційного потенціалу та рівня інвестиційного ризику. На основі розрахованих за даною методикою інтегральних показників виникає можливість дослідити відповідність поточної інвестиційної активності підприємства інвестиційному потенціалу, виявити шляхи їх узгодження.

Методика надає можливість об'єктивно визначити рівень перспективності інвестиційних вкладень в діяльність певних підприємств, виявити рівень взаємозалежності і збалансованості інвестиційного потенціалу і інвестиційного ризику, з'ясувати „критичні зони” для залучення інвестицій.

Список літератури.

1. Агеенко А.А. Методологические подходы к оценке инвестиционной привлекательности отраслей экономики региона и отдельных хозяйствующих субъектов //Вопросы статистики. – 2003. – №6. – С. 48–52.

2. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс: Навчальне видання.– К.: Ника-Центр, Эльга-Н, 2002.– 448 с.
3. Блех Ю., Гетц У. Инвестиционные расчеты: Модели и методы оценки инвестиционных проектов: Пер.с нем.– Калининград: Янтарный сказ, 1997.– 450 с.
4. Брігхем Е.Ф. Основи фінансового менеджменту: англ. – К.: ВАЗАКО; Молодь, 1997.– 1000 с.
5. Верба В. А., Новікова І.В. Методичні рекомендації з оцінки інноваційного потенціалу підприємства // Проблеми науки. – 2003. – №3. С. 22 – 31.
6. Ковалев В.В. Методы оценки инвестиционных проектов.– М.: Финансы и статистика, 1998.– 144 с.
7. Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности.– 2-е изд., перераб.и доп.– М.: Финансы и статистика, 1997.– 512 с.
8. Коюда О.П. Інвестиційна привабливість підприємства в умовах трансформації економіки. Автореферат дисертації. – Харків, 2003. – 20с.
9. Краснокутська Н. С. Методичні аспекти оцінки інвестиційної привабливості підприємств роздрібної торгівлі. Автореферат дисертації. – Харків, 2001. – 18с.
10. Литвак Б.Г. Управленческие решения. – М.: Ассоциация авторов и издателей «Тандем», ЕКМОС, 1998. – 248 с.
11. Пересада А.А., Майорова Т.В. Управління банківськими інвестиціями: Монографія: Наукове видання.– К.: КНЕУ, 2005.– 388 с.
12. Пирог О.В. Науково-методичні засади оцінки і регулювання інвестиційної діяльності в промисловому секторі регіону. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидату економічних наук.- Дніпропетровськ, 2005. – 21 с.
13. Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій «Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної

привабливості підприємств та організацій» №22 від 23.02.1998 р. // Офіційний вісник України від 16.04.1998 – 1998 р.– № 13 – стор. 211.

- 14.Строкович Г.В. Вибір стратегії інвестування підприємств. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. – Харків, 1999. – 20 с.
- 15.Фатхутдинов Р.А. Разработка управленческого решения: Учебник: Навчальне видання: .– 2-е изд., доп.– М.: Бизнес-школа "Интел-Синтез", 1998.– 272 с.
- 16.Шарп У.Ф., Александер Г.Дж., Бэйли Дж.В. Инвестиции: Наукове видання: англ: .– М.: Инфра–М, 1998.– 1028 с.
- 17.Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С., Негашев Е.В. Методика финансового анализа: Учебно-практическое пособие: Навчальне видання.– 3-е изд., перераб. и доп.– М.: Инфра-М, 2001.– 208 с.